acoperită de leme și de contextul concordanțelor. Un mic spațiu înainte de forma lemei din context o scoate în evidență, ca și faptul că locul formei rămîne invariabil pe pagină, formele înșiruindu-se exact una sub alta, astfel încît cuvîntul-cheie în context, prin felul punerii în pagină, ocupă locul central, ca o coloană în centrul paginii, și aceasta fără ca lema în context să fie subliniată sau tipărită cu alte caractere. Lemele sau cuvintele-titlu, de asemenea, sînt așezate unele sub altele, formînd o altă coloană în stînga paginii. Locul și contextul sînt date pe un singur rînd. Iată o scurtă mostră din *Andromaca*:

πέτρινος
Andr 116 περὶ χεῖρε βαλοῦσα/τάκομαι ὡς πέτρινα πιδακόεσσα λιβάς. /ὦ γύναι
πέτρος
Andr 1128 ἐφθέγξατ', ἀλλ'ἔβαλλον ἐκ χερῶν πέτρας /πυκνῇ δὲ νιφάδι πάντοθεν
Andr 1153 τίς οὐ σίδηρον προσφέρει, τίς οὐ πέτρον, /βάλλων ἀράσσων; πᾶν δ'

Și o alta din *Ciclopul*:

θύω
Cyc 334 τἀμὰ πιαίνει βοτά. /ἄγω οὔτινι θύω πλὴν ἐμοί, θεοῖσι δ'οὔ, /καὶ
ἴακχος
Cyc 69 οὐδ'ἐν Νύσᾳ μετὰ Νυμφᾶν/ ἴακχον ἴακχον ᾠδὰν/ μέλπω πρὸς τὰν
Cyc 69 ἐν Νύσᾳ μετὰ Νυμφᾶν/ ἴακχον ἴακχον ᾠδὰν/ μέλπω πρὸς τὰν

Lexicul este semilematizat — explică autoarea — în sensul că fiecare cuvînt-cheie a fost atribuit lemei respective, dar suita ocurențelor de sub lemă urmează o ordine mai curînd alfabetică decît una convențional paradigmatică. Avantajele acestui fel de lexic ni se par a fi următoarele: (1) el oferă toate atestările (locul, piesa, versul) și toate contextele — chiar pentru cuvinte comune, spre deosebire de lexicul lui Allen — Italie, de exemplu —, ceea ce permite o referire rapidă la context, studiul frazeologiei și urmărirea ecoului cultural; (2) contextul complet sau lărgit formează o unitate de sens și apare tipărit pe un singur rînd, chiar dacă în text se întinde pe 2—3 versuri; (3) atestările formelor flexionare ale unei leme, fiind așezate una sub alta, înlesnesc o viziune de ansamblu și rapidă a situației lemei în opera respectivă, ca și un releveu statistic al formelor lemei sau o analiză statistică multiplă (frecvența etc.). Utilitatea tipului de lexic discutat apare parcă mai evidentă la poeți — dovadă cele trei volume —, dar, desigur, nu numai la ei. În fond, e o descindere lexicografică în universul mic al unui autor.

București, martie 1983 *Constant Georgescu*

RICHARD KOOLMEISTER, THEODOR TALLMEISTER, *An Index to Dio Chrysostomus.* Edited by Jan Fredrik KINDSTRAND. Uppsala, Almqvist & Wiksell, 1981, X + 481 p. (Acta Vniuersitatis Vpsaliensis. Studia Graeca Vpsaliensia 17)

În lumea filologică, apariția unui indice bun este întotdeauna un eveniment de seamă, căci ea marchează în același timp terminarea cu succes a unei munci pe cît de utile, pe atît de ingrate, și depășirea dificultăților materiale care se leagă în chip inevitabil de tipărirea acestui gen de lucrări. Cartea pe care o prezentăm a fost începută în anii patruzeci, dar publicarea fișelor întocmite de R. Koolmeister și Th. Tallmeister nu a putut fi întreprinsă decît după 1976, cînd s-au găsit fondurile necesare și cînd J. F. Kindstrand și-a asumat sarcina de a revizui și de a reorganiza întregul material. Ediția din Dio după care s-a lucrat este cea standard, publicată de Guy de Budé în colecția Teubner, între 1916 și 1919. Sînt incluse discursurile 37, 63 și 64, pe care mulți comentatori le socotesc apocrife, dar sînt omise fragmentele lui Dio. Printr-o decizie care nu este lipsită de arbitrar, deși are o oarecare justificare de ordin economic, 24 dintre cele mai uzuale cuvinte grecești au fost înregistrate numai cu mențiunea *passim*, fără o listă completă de trimiteri. Este vorba de articolul ὁ ἡ τό, de verbul εἰμί la prezentul și imperfectul indicativului, de negațiile οὐ și μή, de pronumele αὐτός, μηδείς, ὅς ἥ ὅ, οὐδείς, οὗτος și τις τίς, de conjuncțiile εἰ, καί, ὅτι și ὡς, de particulele ἀλλά, ἄν, γάρ, δέ, ἤ, μέν, οὐδέ, τε și de adjectivele πᾶς și πολύς. Un sistem comod de semne grafice permite cititorului să deosebească imediat formele transmise de mss. de cele restituite de editori și pe cele folosite de Dio însuși de cele care apar în textele poetice pe care Dio le citează. În sfîrșit, în cadrul fiecărui articol, formele sînt orînduite în funcție de caz, gen, număr, timp, mod, persoană etc., în așa fel încît frecvența diferitelor categorii gramaticale să apară cu claritate.

Alcătuit cu o remarcabilă competență și acuratețe, indicele la Dio din Prusa publicat sub auspiciile Universității din Upsala răspunde celor mai exigente cerințe și va fi, credem, un instrument de lucru prețios pentru specialiștii din foarte multe domenii ale studiilor clasice.

București, noiembrie 1982 *Zoe Petre*